надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень. Так, воєнний стан введено із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією рф проти України УказомПрезидентаУкраїни№64/2022 від 24 лютого 2022 року.

Також ми виокремлюємо об'єктові ознаки, що характеризують особу, як об'єкт пошукової діяльності

Сайипов Руслан Чаримурадович,
аспірант кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Забезпечення безпеки особи, суспільства та держави від загроз злочинних посягань – найбільш пріоритетне завдання всіх інститутів державної влади в Україні. Так, у ст. 1 Основного закону Україна визначена як суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава, а у ст. 3 – людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, а держава відповідає перед людиною за свою діяльність [1]. Важливість згоди на визнання суверенності й незалежності на рівні однієї з ключових установчих норм Українського суспільного договору важко переоцінити. Однак ще важче її дотримати, реалізувати, утримати, а надто в умовах гострих викликів воєнно-політичного, інформаційного, соціально-економічного характеру, грубого, агресивного, з порушенням норм міжнародного права, силового втручання іноземних держав у внутрішні справи України, відвертого посягання на її територіальну цілісність, недоторканість кордонів. І саме в цих умовах стає очевидною значущість потужностей вітчизняного оборонно-промислового комплексу.

Оборонно-промисловий комплекс України (далі - ОПК) входить до складу сектору безпеки і оборони, головним завданням якого є забезпечення оперативних спроможностей сил та засобів сектору безпеки і оборони шляхом постачання нових і модернізації наявних зразків озброєння, військової та спеціальної техніки. Відповідно до закону України «Про національну безпеку України» (2018 р.) такий комплекс включає в себе сукупність органів державного управління, підприємств, установ і організацій промисловості та науки, що розробляють, виробляють, модернізують і утилізують продукцію військового призначення, надають послуги в інтересах оборони для оснащення та матеріального забезпечення сил безпеки і сил оборони, а також здійснюють постачання товарів військового призначення та подвійного використання, надання послуг військового призначення під час виконання заходів військово-технічного співробітництва України з іншими державами [2].

Державний сектор ОПК представлено підприємствами (машинобудівні, авіабудівні, суднобудівні та судноремонтні, бронетанкові заводи, дослідницько-проєктні центри, зокрема, конструкторське бюро, а також науково-виробничі й науково-дослідні комплекси, інститути тощо), об'єднаним раніше концерном (ДК) «Укроборонпром», а нині АТ «Українська оборонна промисловість», яка є суб'єктом делегованих повноважень щодо управління об'єктами державної власності. Унаслідок зазначеного, посадові особи мають діяти виключно на підставі, у межах визначених повноважень та у способи, що передбачає Конституція та інше законодавство України, під час реалізації ввірених їм повноважень [1; 3, с. 123].

Втім, будь-яка сфера відносин, в якій йдеться про управління коштами, а особливо державними, характеризується підвищеними корупційними ризиками. І саме неналежний оперативно-розшуковий супровід функціонування оборонно-промислового комплексу в Україні призвів до того, що з-поміж інших криміногенних факторів наявна проблема вчинення службовцями (посадовими) кримінальних правопорушень. Особливою латентністю в цьому відношенні вирізняються посади категорії «А», тобто найвищого корпусу державної служби.

Збільшення кількості кримінальних правопорушень [4], посилення рівня й масштабів їх учинення, ігнорування проблеми корупції в умовах воєнного стану як з боку законодавця, так і з боку правоохоронних органів, а отже, безкарність основної маси корупціонерів, закономірно викликає обурення в суспільстві. Саме тому в засобах медіа набувають популярності заклики щодо посилення засобів захисту державних інтересів, суспільних відносин, власності

тощо. Діяльність по забезпеченню безпеки виникає як соціальний феномен щодо подолання суперечностей між об'єктивною реальністю – небезпекою і потребами особи, соціальних груп, суспільства і держави на засадах запобігання, локалізації та обмеження. Небезпека як така є об'єктом управлінської діяльності по усуненню загроз. До предмета цієї діяльності слід віднести конкретні загрози небезпеки (військові, політичні, економічні та ін.), а також конкретні матеріальні носії цих загроз (природні, соціально-економічні та інші явища) [5, с. 24–25].

Варто наголосити, що характерним для оборонно-промислового комплексу є професійне приховування фігурантами слідів та ознак злочинних дій шляхом використання мережі різних господарюючих суб'єктів недержавного сектору та корупційних зв'язків. Латентність незаконної господарської діяльності та кримінальних правопорушень, що вчиняються з використанням незаконно діючих суб'єктів господарювання у сфері функціонування оборонно-промислового комплексу України, визначає пріоритетність роботи оперативних підрозділів щодо пошуку та виявлення ознак вчинення кримінальних правопорушень у сфері оборонно-промислового комплексу України.

Відтак, оперативно-розшукове забезпечення безпеки оборонно-промислового комплексу України в умовах воєнного стану постає однією з ключових задач у комплексі забезпечення національної безпеки, підвищення обороноздатності країни, посилення захищеності громадян, а досягнутий за роки незалежності ступінь криміналізації цієї галузі не залишає сумнівів у необхідності розгортання широкомасштабного, системного кримінально-обструктивного й оперативно-розшукового впливу.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

2. Про національну безпеку України : Закон від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355.

3. Ярусевич А. С. Адміністративно-правовий статус суб'єктів управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі: дис. …док. філософ. 081. Суми. 2023. 240 с.

4. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. Офіс Генерального прокурора України. URL: http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html.

5. Предборський В. А. Детінізація економіки: у контексті трансформаційних процесів: монографія. К.: Кондор, 2004. 690 с.